

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/46/2019
Identifikačné číslo spisu: 2115224565
Dátum vydania rozhodnutia: 18.02.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Emil Franciscy
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:2115224565.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ W.. G. T. a 2/ G.. O. T., G., bývajúcich v P., T. Č.. XX, zastúpených ADVOKA, s. r. o. so sídlom v Bratislave, Komárnická č. 36, proti žalovaným 1/ I. Y. a 2/ C. Y., bývajúcim v M. G. Č.. XXX, zastúpeným JUDr. Jozefom Polákom, advokátom so sídlom v Dolnom Kubíne, Radlinského č. 1718, o určenie vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 5 C 288/2015, o dovolaní žalobcov 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 8. marca 2018 sp. zn. 9 Co 290/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaní majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Námestovo (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 25. apríla 2017 č. k. 5 C 288/2015-221 zamietol žalobu, ktorou sa žalobcovia domáhali, aby súd určil, že v podieloch po 1/2 sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností v katastrálnom území M. G., ktoré sú v katastri vedené na liste vlastníctva č. XXXX ako parcely č. XXXX/X vo výmere 165 m², č. XXXX/X vo výmere 24 m², č. XXXX/XX vo výmere 47 m², č. XXXX/XX vo výmere 169 m² a č. XXXX/XX vo výmere 101 m². Vychádzal z toho, že žalobcovia (každý po 1/4) a žalovaní (v podiele 1/2) sú podieloví spoluvlastníci nehnuteľností v katastrálnom území M. G. zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX. Žalobcovia sú na tomto liste vlastníctva vedení ako spoluvlastníci na základe kúpnej zmluvy uzavretej s predávajúcimi (I. E., S. J., C. I. a C. Ž.) 8. marca 2013, ktorej vklad do katastra bol povolený 19. augusta 2013 pod č. V 1507/2013, resp. na základe kúpnej zmluvy uzavretej s predávajúcim I. D. 3. októbra 2013, vklad ktorej do katastra bol povolený 7. novembra 2013 pod č. V 2105/13. Žalovaní sú na tomto liste vlastníctva vedení ako spoluvlastníci v zmysle osvedčenia o vydržaní vlastníckeho práva, ktoré vydala notárka JUDr. Helena Machajová pod sp. zn. N 117/2012, NZ 15521/2012. Žalobcovia tvrdili, že tieto pozemky predal I. D. v roku 1968 (resp. 1973) manželom S. C. a I. C., ktorí sa tým stali ich vlastníkmi. Skutkový stav tvrdený žalobcami a preukázaný vykonaným dokazovaním posudzoval súd prvej inštancie podľa § 129, § 130, § 132, § 134 Občianskeho zákonníka. K záveru o neopodstatnenosti žaloby dospel vzhľadom na to, že žalobcovia nepreukázali titul, na základe ktorého mohla začať dobromyseľná držba I.

C. a S. C.. Týmto titulom nemôže byť kúpna zmluva (z roku 1968 alebo z roku 1976) medziiným preto, lebo v tom čase bola pri zmluvnom prevode vlastníctva k nehnuteľnostiam potrebná nielen písomná zmluva o prevode nehnuteľnej veci (§ 46 ods. 1 Občianskeho zákonníka), ale aj registrácia takej zmluvy štátnym notárstvom. Keďže uvedená zmluva nebola registrovaná štátnym notárstvom, títo právni predchodcovia žalobcov nemohli byť z objektívneho hľadiska dobromyseľní držiteľia a nemohli nadobudnúť vlastnícke právo vydržaním [v súvislosti s tým poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Cdo 283/2009]. Podľa názoru súdu prvej inštancie nemôže byť titulom pre nadobudnutie vlastníckeho práva tvrdeného žalobcami ani rozhodnutie zo 6. júna 1968 č. Výst. 1235/1968-154/24c-A/20 vydané I. C. a S. C., ktorým bola povolená stavba ich rodinného domu, ani neskoršie kolaudačné rozhodnutie z 31. mája 1973 č. Výst. 1567/1973-254/197-A/10. Pokiaľ žalobcovia poukazovali aj na notárske osvedčenie o vydržaní vlastníckeho práva vydané v prospech I. C. a S. C. notárom JUDr. Mariánom Zbojom pod sp. zn. N 950/95, NZ 136/99, súd prvej inštancie konštatoval, že v tomto prípade ich dobrá viera bola jednoznačne narušená vedením súdnych sporov počas plynutia vydržacej doby (spor vedený na Okresnom súde v Dolnom Kubíne sp. zn. 6 C 1001/1993 a na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 3 C 112/1997). K založeniu dobrej viery nemohlo dôjsť ani neskôr okolo roku 2000, kedy už po darovaní domu žalobcom začali medzi žalobcami a žalovanými nezhody. Nemožno preto ani v tomto prípade hovoriť o dobromyseľnej a ničím nerušenej držbe žalobcov. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie v zmysle § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

2. Na odvolanie žalobcov Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 8. marca 2018 sp. zn. 9 Co 290/2017 napadnutý rozsudok potvrdil podľa § 387 CSP ako vecne správny. Podľa jeho názoru vyhodnotil súd prvej inštancie jednotlivé dôkazy aj celkové výsledky vykonaného dokazovania správne (§ 195 CSP) a na ich základe dospel k správne právnemu záveru. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil s jeho skutkovými a právnymi závermi, na ktoré v zmysle § 387 ods. 2 CSP poukázal. Konštatoval, že prvoinštančný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia riadnym spôsobom uviedol zistený rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal stanoviská procesných strán, citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na daný spor a z ktorých vyvodil svoje vecne správne a dostatočne odôvodnené závery. Je nepochybné, že do roku 2000 užívala nehnuteľnosti S. C., ktorá časť svojho majetku previedla na žalobcov darovacou zmluvou a na zvyšok zriadila v ich prospech závet. Žalobcovia, ktorí tvrdili, že sporné nehnuteľnosti vydržali, v priebehu sporu nevysvetlili, ako mohli byť dobromyseľnými držiteľmi sporných parciel titulom vydržania, keď časť „vydržaných“ nehnuteľností kupovali v roku 2013. Zo žalobcami opísaného skutkového stavu nie je zrejmé, čo malo byť titulom zakladajúcim ich domnienku, že spoločne sa stali výlučnými vlastníkmi sporných nehnuteľností a obaja (jednotlivo) ich spoluvlastníkmi práve v podieloch po 1/2. Pokiaľ tvrdili, že spoluvlastníkmi nehnuteľností sa stali po roku 2000, už vôbec nie je zrejmé, akým spôsobom nehnuteľnosti nadobudli, lebo museli mať vedomosť o tom, že vlastníctvo nehnuteľnosti sa nadobúda vkladom do katastra nehnuteľností. Na tomto základe odvolací súd uzavrel, že rozhodnutie súdu prvej inštancie zamietajúce žalobu je vecne správne. Napadnutý rozsudok preto potvrdil; o trovách odvolacieho konania rozhodol v zmysle § 396 CSP a § 255 ods. 1 CSP,

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podali žalobcovia dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovali z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP. Podľa ich názoru im súdy oboch inštancií znemožnili realizáciu ich procesných oprávnení a zasiahli do ich práva na spravodlivý proces najmä tým, že rozsudky založili na nedostatočne zistenom skutkovom stave a nesprávnych právnych záveroch. Odvolací súd porušil zákon, lebo ich odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania a v odôvodnení potvrdzujúceho rozsudku dostatočne nereagoval na celú šírku ich odvolacej argumentácie; jeho rozsudok tak nemá náležitosti v zmysle § 220 ods. 2 a § 387 CSP a je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov. Žiadali preto rozsudky súdov oboch inštancií zrušiť (a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie), alebo rozsudok odvolacieho súdu zmeniť (a ich žalobe v plnom rozsahu vyhovieť).

4. Žalovaní vo vyjadrení k dovolaniu uviedli, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalobcov je v danom prípade procesne neprípustný. Podľa ich názoru je rozhodnutie odvolacieho súdu vecne správne

a dovolanie proti nemu smerujúce „síce čo do počtu strán rozsiahle, ale čo do obsahu neurčité, zmätočné a v celom rozsahu nedôvodné“. Skutočnosti namietané žalobcami nezakladajú podľa žalovaných prípustnosť dovolania podľa § 420 CSP, ani podľa 421 CSP. Vzhľadom na to navrhli dovolanie odmietnuť.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP [poznámka dovolacieho súdu: pokiaľ sa v ďalšom texte odkazuje v zátvorke na „Cdo“, ide o odkaz na rozhodnutie najvyššieho súdu príslušnej spisovej značky; podobne, pokiaľ sa v ďalšom texte uvádza v zátvorke „ÚS“, ide o odkaz na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“)].

I.

7. Z obsahu dovolania (§ 124 ods. 1 CSP) je zrejmé, že žalobcovia vyvodzujú prípustnosť ich dovolania z § 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1 Cdo 42/2017, 2 Cdo 20/2017, 3 Cdo 41/2017, 4 Cdo 131/2017, 7 Cdo 113/2017, 8 Cdo 73/2017). Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť argumentácie žalobcov, že v konaní došlo k nimi tvrdenej vade zmätočnosti.

9. Žalobcovia tvrdia, že došlo k zásahu do ich práva na spravodlivý súdny proces. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

10. Nesprávnym procesným postupom v zmysle § 420 písm. f/ CSP sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol konanie) znemožňujúca strane sporu (účastníkovi konania) realizáciu jej procesných oprávnení a marenie možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 202/2017, 2 Cdo 162/2017, 3 Cdo 22/2018, 4 Cdo 87/2017, 5 Cdo 112/2018, 7 Cdo 202/2017, 8 Cdo 85/2018). Pojem „procesný postup“ nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním na meritornú rozhodovaciu činnosť súdu; je ním len samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou (návrhom) uplatneného nároku (1 Cdo 228/2017, 2 Cdo 220/2017, 3 Cdo 110/2017, 4 Cdo 128/2017, 5 Cdo 45/2018, 7 Cdo 35/2018, 8 Cdo 56/2017, 1 VCdo 2/2017). Otázku ústavnej súladnosti právneho záveru dovolacieho súdu založeného na takomto chápaní pojmu „procesný postup súdu“ posudzoval ústavný súd (I. ÚS 21/2018, III. ÚS 614/2017, IV. ÚS 88/2018), nezistil však žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup najvyššieho súdu pri rozhodovaní o dovolaní nemajúci oporu v zákone.

11. V danom prípade žalobcovia vytykajú súdom oboch inštancií nedostatky v procese obstarávania skutkových podkladov pre rozhodnutie. Namietajú nesprávnosť alebo neúplnosť ich skutkových zistení a prijatie nenáležitých skutkových záverov. Najvyšší súd preto pripomína, že nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP (1 Cdo 41/2017, 2 Cdo 232/2017, 3 Cdo 26/2017, 4 Cdo 56/2017, 5 Cdo 90/2017, 7 Cdo 11/2017, 8 Cdo 187/2017). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval ústavný súd, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti (II. ÚS 465/2017).

12. Dovolatelia celkom zreteľne namietajú (a prípustnosť ich dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP vyvodzujú tiež z toho), že rozsudky súdov spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci. Treba preto uviesť, že už za účinnosti predchádzajúcej právnej úpravy sa judikatúra najvyššieho súdu ustálila na názore, podľa ktorého sa právnym posúdením veci neznemožňuje účastníkovi realizácia jeho procesných oprávnení (R 54/2012). Aj súčasná rozhodovacia prax dovolacieho súdu je jednotná v tom, že nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP a prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia (R 24/2017, 1 Cdo 71/2018, 2 Cdo 49/2018, 3 Cdo 37/2018, 4 Cdo 1/2018, 5 Cdo 191/2018, 7 Cdo 79/2018, 8 Cdo 76/2018). Tieto právne závery nepovažuje ústavný súd za ústavnoprávne neakceptovateľné (I. ÚS 61/2019).

13. Pokiaľ dovolatelia tvrdia, že im odvolací súd odňal právo vyjadriť sa k veci tým, že na prejednanie ich odvolania nenariadil pojednávanie, dovolací súd poukazuje na to, že podľa § 385 ods. 1 CSP odvolací súd nariadi pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem. Podľa § 384 ods. 1 CSP odvolací súd sám zopakuje dokazovanie v potrebnom rozsahu, ak má za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. O tom, či je potrebné vo veci zopakovať alebo doplniť dokazovanie, rozhoduje odvolací súd. V danom prípade sa odvolací súd stotožnil so skutkovými závermi súdu prvej inštancie, preto nemal dôvod dokazovanie zopakovať (§ 384 ods. 1 CSP). Existenciu podmienok na doplnenie dokazovania odvolací súd nezistil (§ 384 ods. 2 a 3 CSP). Keďže pre nariadenie pojednávania nebol daný ani verejný záujem, rozhodnutie o veci bez nariadenia pojednávania bolo postupom, ktorý plne zodpovedal zákonu (§ 385 ods. 1 CSP). Postupom odvolacieho súdu, ktorý sa nepriechil zákonu, nemohlo dôjsť k porušeniu práva dovolateľov na spravodlivý súdny proces.

14. Žalobcovia vytykajú odvolaciemu súdu aj nepreskúmateľnosť jeho rozhodnutia. Najvyšší súd preto poukazuje na to, že ešte za účinnosti predchádzajúcej právnej úpravy dospel v stanovisku R 2/2016 k záveru, podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.

14.1. I keď CSP v súvislosti s úpravou dovolania a dovolacieho konania nepozná pojem „iná vada“ tak, ako ho uvádzali ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, je nepochybné, že k procesným vadám odlišným od väd zmätočnosti (k vadám označovaným predchádzajúcou právnou úpravou ako „iná vada“) môže v praxi všeobecných súdov dochádzať (a dochádza) aj v súčasnosti. Uvedené stanovisko je preto v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považované za naďalej aktuálne (1 Cdo 228/2017, 2 Cdo 101/2017, 3 Cdo 92/2018, 4 Cdo 59/2017, 5 Cdo 45/2018, 7 Cdo 141/2017, 8 Cdo 49/2017). Ústavný súd považuje toto stanovisko za súladné s právnou úpravou obsiahnutou v CSP (I. ÚS 61/2019).

14.2. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, o ktoré ide napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie. Žalobcovia sa mýlia, pokiaľ sa nazdávajú, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní musí odpovedať na každú jednotlivú námietku alebo argument v opravnom prostriedku. Postačujúce totiž je, aby odôvodnenie rozhodnutia opravného súdu reagovalo na tie námietky, ktoré majú určujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

14.3. V posudzovanom prípade odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny

v zmysle § 387 ods. 1 CSP. Z odôvodnení rozhodnutí týchto súdov, chápaných v ich organickej jednote ako celok (I. ÚS 259/2018), je dostatočne zrejmé, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil prvoinštančný súd, ako ich posudzoval odvolací súd a aké závery zaujal k jeho právnomu posúdeniu. Odvolací súd odôvodnil potvrdzujúci výrok svojho rozhodnutia spôsobom zodpovedajúcim zákonu. V bode 9. rozsudku podrobne vysvetlil podstatu inštitútu vydržania, ako aj podmienky, za ktorých dochádza k nadobudnutiu vlastníctva týmto titulom. Za najpodstatnejší aj z hľadiska náležitého vysvetlenia dôvodov, ktoré odvolací súd viedli k záveru o neopodstatnenosti žaloby, považuje dovolací súd bod 10. napadnutého rozsudku, v ktorom odvolací súd poukázal na to, že k žalobcami tvrdeným postupným zmenám vlastníctva predmetu sporu dochádzalo na základe právnych skutočností po roku 1968, teda za účinnosti právnej úpravy, ktorá pre zmluvný prevod vlastníctva nehnuteľností vyžadovala písomnú formu a registráciu zmluvy štátnym notárstvom. Odvolací súd tu mal bezpochyby na zreteli právne závery najvyššieho súdu vyjadrené v judikátoch R 73/2015 a R 74/2015. Jasným a dostatočne určitým spôsobom v tom istom bode rozhodnutia poukázal zároveň na rozpornosť argumentácie žalobcov tvrdiacich, že nehnuteľnosti nadobudli právnym titulom vydržania (na základe dlhodobého, nerušeného užívania v presvedčení, že sú ich vlastníkami), pričom „v roku 2013 časť 'vydržaných' nehnuteľností opätovne kúpovali“ (čo v podstate znamená, že sa pred ich kúpou necítili byť ich vlastníkami).

14.4. Podľa názoru dovolacieho súdu odôvodnil odvolací súd svoje rozhodnutie v súlade so zákonom. Neznemožnil žalobcom realizáciu ich procesných oprávnení a neporušil ich právo na spravodlivý proces. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil toto rozhodnutie podľa predstáv dovolateľov.

15. V nadväznosti na vyššie uvedené dovolací súd pripomína konštatovanie ústavného súdu uvedené v rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 61/2019, v zmysle ktorého aj v právnych veciach, na ktoré sa vzťahuje nová procesná úprava účinná od 1. júla 2016, je opodstatnený názor, podľa ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP. Nejde totiž o nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci „strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces“.

II.

16. Vychádzajúc z obsahu dovolania (§ 124 ods. 1 CSP) mal dovolací súd na zreteli tiež náznakov argumentácie žalobcov, že ich dovolanie je prípustné aj podľa § 421 ods. 1 CSP. V zmysle tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

17. V prípade dovolania, prípustnosť ktorého vyvodzuje strana z § 421 ods. 1 CSP je jej (procesnou) povinnosťou vysvetliť v dovolaní, o ktorú z možností uvedených v ustanoveniach § 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP ide a z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania (1 Cdo 126/2017, 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 132/2017, 4 Cdo 207/2017, 7 Cdo 20/2017, 8 Cdo 221/2017).

18. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Túto otázku musí dovolateľ v dovolaní nastoliť a vymedziť. V tomto smere je argumentačnou povinnosťou zaťažovaný dovolateľ, nie dovolací súd. Nie je úlohou dovolacieho súdu, aby na základe tvrdení dovolateľa konkretizoval a naformuloval relevantnú právnu otázku. Dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na hypotézach a domnienkach, ktorú otázku mal dovolateľ na mysli; v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo minúť zákonom určený cieľ a mohlo by viesť k procesne neprípustnému bezbrehému dovolaciemu

prieskumu priečiacemu sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (porovnaj tiež Števíček M., Fícová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK 2016, str. 1382 a tiež 3 Cdo 28/2017, 4 Cdo 95/2017, 7 Cdo 140/2017, 8 Cdo 50/2017, 8 Cdo 78/2017). Najvyšší súd už dávnejšie dospel k záveru, že sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 CSP (1 Cdo 64/2018, 2 Cdo 157/2018, 3 Cdo 36/2019, 4 Cdo 207/2018, 5 Cdo 201/2018, 6 Cdo 128/2017, 7 Cdo 158/2018, 8 Cdo 168/2018).

19. V danom prípade ani pri zohľadnení obsahu dovolania žalobcov (§ 124 ods. 1 CSP) nedáva ich argumentácia, a to či už v jednotlivostiach, alebo komplexne, náležitý podklad umožňujúci posúdenie, konkrétne ktorú právnú otázku považovali za relevantnú v zmysle § 421 ods. 1 CSP.

20. Súdny oboch inštancií v priebehu konania riešili celý rad právnych otázok. Pokiaľ mali žalobcovia na mysli niektorú právnú otázku riešenú v spore odvolacím súdom a zastávali názor, že odvolací súd sa jej riešením odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP), bolo na nich, aby túto otázku špecifikovali v dovolaní a popri tom konkretizovali ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa odvolací súd odklonil (R 83/2018). Ak sa nazdávali, že odvolací súd riešil právnú otázku dovolacím súdom dosiaľ neriešenú (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP), mali túto otázku zadefinovať a v dovolaní uviesť, ako mala byť podľa nich riešená. Napokon, ak zastávali názor, že právná otázka riešená odvolacím súdom je jednotlivými senátmi dovolacieho súdu riešená rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ CSP), mali okrem toho poukázať na navzájom protichodné rozhodnutia najvyššieho súdu v skutkovo a právne rovnakých sporoch. V danom prípade ale dovolatelia takto nepostupovali, v dôsledku čoho nimi uvádzaný dovolací dôvod nie je vymedzený spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam § 431 až § 435 CSP.

III.

21. Nad rámec vyššie uvedeného dovolací súd k tej časti dovolania, v ktorej žalobcovia uviedli, že pre vydržanie vlastníckeho práva v ich prípade stačilo samo dlhodobé nerušené užívanie sporných nehnuteľností a že „názor najvyššieho súdu vyjadrený v R 73/2015 a R 74/2015 musí byť prekonaný“, pripomína, že právná úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania. K posúdeniu dôvodnosti dovolania (posúdeniu opodstatnenosti argumentácie, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci) môže pristúpiť dovolací súd len v prípade dovolania prípustného (umožňujúceho uskutočniť meritórny dovolací prieskum). Žalobcovia v dovolaní netvrdia, že odvolací súd nerešpektoval ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu (R 73/2015 a R 74/2015), zrejme však zastávajú názor, že odvolací súd v súlade s ňou rozhodnúť nemal, lebo - podľa nich - túto prax treba zmeniť. K tomu však dovolací súd nemohol prijať závery, lebo na základe dovolania žalobcov nebolo možné uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

IV.

22. Podľa § 447 CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak a/ bolo podané oneskorene, b/ bolo podané neoprávnenou osobou, c/ smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d/ nemá náležitosti podľa § 428, e/ neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f/ nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435.

23. Z týchto dôvodov najvyšší súd dovolanie žalobcov odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP (v časti namietajúcej procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP), resp. podľa § 447 písm. f/ CSP (vo zvyšnej časti).

24. Najvyšší súd rozhodnutie o trovách dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá

CSP).

25. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 vo výroku o odmietnutí dovolania a pomerom hlasov 2 : 1 vo výroku o trovách dovolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.